1863. N°. 28.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG 6 MAART.

De prijs der Courant is f 3.— per vierendeel jaars. Afzonderlijke nommers zijn tegen 10 Cents verkrijgbaar.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 5 Maart.

PROCES-VERBAAL

van de opening der stembriefjes, die ter benoeming van een lid van den Gemeenteraad van Leyden, den 3den Maart 1863 *zijn ingeleverd.*

Op heden den vierden Maart achttienhonderd drie en zestig, in de gemeente Leyden, is door het bureau van stemopneming in de ter inlevering van stembriefjes bestemde zaal op het Raadhuis plaats genomen, des morgens te negen ure.

Het bureau is zamengesteld uit den heer mr. D. Tieboel Siegenbeek, burgemeester, voorzitter, en de heeren M. G. ten Sande en mr. H. Cock, leden van den gemeenteraad, stemopnemers.

De voorzitter plaatst op de tafel twee stembussen, bij hem den derden Maart 1863 overgebragt uit de beide afdeelingen der gemeente Leyden.

De zegels der bussen worden onderzocht en bevonden ongeschonden te zijn.

De bussen worden achtereenvolgens geopend en bevonden *vierhonderd zeventien* stembriefjes te bevatten.

Dit getal met de lijsten der kiezers, die briefjes hebben ingeleverd, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn twee meer en dus grooter dan het getal dier kiezers.

Nadat de briefjes zijn dooreengemengd, worden zij door den voorzitter één voor één geopend en overluid voorgelezen.

Het bureau heeft van onwaarde verklaard *zeven* stembriefjes, die niet ingevuld zijn.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest *vierhonderd en tien.*

Van dit getal zijn uitgebragt op de heeren

Mr. K. J. F. C. Kneppelhout van Sterkenburg 227 stemmen, mr. H. Obreen 148 stemmen, J. M. E. Dercksen 7 stemmen, mr. J. L. Klaverwijden 3 stemmen, prof. H. J. Halbertsma en Coenraad Leeuwijn ieder 2 stemmen, G. G. Sanders, mr. S. Vissering, A. J. Wetrens, Daniel Salomp, A. [illegible] J. W. Vlaanderen, mr. H. A. Neeb, J. B. Gerritse, C. Wijnpehel, J. P. W. Selterman, Leon. Klaverwijden, J. H. Roziet, J. Kneppelhout, C. van der Hoek Sr., N. J. Sanders, E. J. Brill, mr. H. C. J. Hoog, J. van Heukelom, A. Witmans, mr. S. Tak en J. P. Rietbergen, ieder ééne stem.

[illegible] verschil tusschen het getal gevonden briefjes en dat der kiezers die stemden, op de stemming van invloed heeft kunnen zijn, de heer mr. K. J. F. C. Kneppelhout van Sterkenburg.

Is derhalve verkozen tot lid van den gemeenteraad de heer

MR. KAREL JAN FREDERIK CORNELIS KNEPPELHOUT VAN STERKENBURG, wonende te Leyden.

En zijn tegen deze opening van stembriefjes door de in de zaal aanwezige kiezers geene bezwaren ingebragt.

En is na afloop van dit een en ander proces-verbaal opgemaakt, in tegenwoordigheid van allen, die zich in de zaal bevonden.

Gedaan te Leyden den 4den Maart 1863.

D. TIEBOEL SIEGENBEEK, *Voorzitter.*
M. G. TEN SANDE, } *Stemopnemers.*
H. COCK.

In de zitting van den gemeenteraad van heden zijn benoemd: tot wetenschappelijken keurder van levensmiddelen de heer dr. H. van Hall, met 12 van de 23 stemmen (op den heer dr. L. C. Levoir werden 9 en op den heer dr. C. C. J. Teevlink 2 stemmen uitgebragt); tot hulponderwijzer aan de openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs, 2de kl., voor jongens J. C. van Druten; en tot hulponderwijzeres aan de school voor dergelijk onderwijs voor meisjes mej. A. Sepp. Omtrent de voordragt betreffende het verleenen van pensioen aan gemeente-ambtenaren is besloten vooraf nog een onderzoek te doen naar de wijze, waarop dit punt in andere gemeenten is geregeld. Op het adres van de bewoners aan de Warmoesmarkt, houdende verzoek tot het rooijen van boomen, is vooralsnog geene gunstige beschikking genomen, omdat deze zaak in verband zou kunnen staan met hetgeen later omtrent eene overdekte vischmarkt mogt worden besloten.

Door den voorzitter werd o. a. mededeeling gedaan eener missive van den minister van binnenl. zaken, houdende kennisgeving dat het telegraafkantoor alhier in het afgeloopen jaar had opgebragt *f* 3620.10, eene opbrengst die de gewaarborgde som overtreft, zoodat geene aanvulling noodig is.

— Gisteren avond omstreeks 7 ure is alhier en in de omstreken een groote en buitengewoon schitterende vuurkogel aan den hemel waargenomen, zijne rigting nemende van het N.-westen naar het Z.-oosten. Toen dat prachtig verschijnsel, welks licht schitterender was dan dat bij het verbranden van phosphorus in zuurstof, met een langen staart, van kleur als gloeijend ijzer, aan den gezigteinder verdween, werd kort daarop een geluid gehoord als van een verwijderden donder. Het weêr was zeer stil en schoon en de lucht bijna helder.

— Wij meenen met een enkel woord de aandacht van de beoefenaars der kruidkunde en natuurlijke historie te moeten vestigen op de hoogst belangrijke boekverkooping, welke in de volgende week zal worden gehouden door de boekhandelaars Gebroeders van der Hoek, alhier. De uitmuntende verzameling, welke alsdan in veiling komt, was bijeengebragt door wijlen de heeren dr. W. H. de Vriese, hoogleeraar in de kruidkunde aan de Leydsche hoogeschool, en R. B. van den Bosch, med. doct. te Goes. Behalve de zeer uitgebreide en schoone verzameling botanische boek- en plaatwerken, en geschriften over geologie, mineralogie en zoölogie, verdienen ook de aandacht de zeldzame collectie herbariën, Indische houtsoorten, schedels van dieren, conchyliën, eene verzameling van modellen van gebouwen, en landbouwkundige werktuigen, en een groot aantal andere voor de kennis van de natuurlijke geschiedenis, de cultuur en de industrie onzer O. I. bezittingen zeer belangrijke voorwerpen, grootendeels bijeenverzameld door den hoogleeraar W. H. de Vriese, gedurende zijne wetenschappelijke reis door den Indischen Archipel.

— In de maand Februarij zijn over den Holl. spoorweg vervoerd 85689 reizigers, gevende eene opbrengst van *f* 64518.80. De opbrengst van het goederen-vervoer was *f* 23902.90.

In dezelfde maand heeft het vervoer van reizigers over den Ned. Rijnspoorweg *f* 76054, het vervoer van goederen *f* 44165, en het vervoer van reizigers en goederen, door direkt verkeer met Duitschland, *f* 36712 opgebragt.

Uit het verslag omtrent de geldmiddelen van de Holl. Spoorweg-maatschappij over het jaar 1862 blijkt, dat van het batig slot, ten bedrage van *f* 425,105, aan de aandeelhouders 6 pCt. van hun kapitaal kan worden uitgekeerd, en *f* 30,565 in de reserve-kas wordt gestort, waarmede het kapitaal op 31 December 1862 *f* 109,422 bedraagt. Verder wordt in het verslag aangemerkt, dat door de afwijzing van de concessie-aanvrage voor een spoorweg van Scheveningen naar Woerden, aan vele verwachtingen de bodem is ingeslagen, en menige last op de maatschappij is blijven rusten, dat het bestuur echter heeft gemeend, niets te mogen verzuimen, hetwelk strekken kan om den Holl. spoorweg in het algemeen nuttig te doen opnemen; dat te dien einde de overeenkomst met de Rijn-spoorwegmaatschappij is gesloten; dat dientengevolge, en ook met het oog op het rijk, nog [illegible] offers van de Maatschappij zullen worden gebragt, maar dat het bestuur heeft gemeend zich geenszins daaraan te mogen onttrekken, ten einde den Holl. spoorweg met den Rijn-spoorweg, en welligt ook later met den N. Holl. staatsspoorweg te verbinden. Een gedeelte van de, in het uitzigt op de concessie Leyden-Woerden, aangegane leening is aangewend, om het resterend bedrag van de leening van *f* 2.500 000 af te lossen, en het overige moet voor de spoorversmalling en den aanleg van den zijtak naar Scheveningen beschikbaar blijven.

— Van wege het ministerie van financiën is omtrent de verzending van brieven met de landmaal naar Ned. Indië, via Marseille, nader ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat de aanwijzing *met de Fransche pakketboot* niet langer vereischt wordt op het adres der brieven, welke men met dat middel wenscht te doen verzenden. Voortaan worden alle brieven, bestemd voor Ned. Indië met de eerst vertrekkende landmaal, nadat zij op den post bezorgd zijn, verzonden; uitgenomen alleen de zoodanige, waarop eene andere gelegenheid bepaaldelijk is aangeduid, welke aanwijzing in dat geval zal gevolgd worden.

— Bij de verkiezing van een lid voor de tweede kamer der staten-generaal in het hoofdkiesdistrict Rotterdam zijn uitgebragt 1670 stemmen; van onwaarde zijn verklaard 21 briefjes. Gekozen de heer W. A. Viruly Verbrugge, burgemeester van Gorinchem, met 1058 stemmen. De heer F. 's Jacob bekwam 460 en de heer mr. M. Bichon van IJsselmonde 121 stemmen.

— Te Dordrecht had Zondag ll. een treurig voorval plaats. Een driejarig knaapje, door zijne moeder alleen gelaten, werd bij de terugkomst van deze levenloos teruggevonden, liggende onder een konijnenhok, dat het knaapje schijnt te hebben omvergehaald. De ouders zijn troosteloos. Het knaapje was met nog een jonger zusje de eenig overgeblevene van 6 kinderen.

— Te Haarlem zal morgen geopend worden de tentoonstelling van bloemgewassen, van wege de vereeniging voor de bloembollen-cultuur.

— Van den Helder meldt men, dat dezer dagen een infanterist, aldaar in garnizoen, is gedeserteerd. Hij was een Franschman en bij gelegenheid van 's konings verjaardag had men van hem eenige dichtregelen, een gelukwensch aan Z. M., in de courant gelezen. Bedoeld versje heeft hij te baat genomen om zijn plan van desertie te volvoeren. Hij gaf voor, dat hem van Z. M. *f* 50 als belooning was toegezegd en dat die gelden bij zijnen kommandant werden te gemoet gezien, daarop tracteerde hij ruim en toonde geen afschaffer te zijn. Vervolgens deelde hij aan een onderofficier mede, dat hij eene uitnoodiging van den hier aanwezigen Franschen consul had gekregen om bij dezen een avond te komen doorbrengen; ten einde er voor die gelegenheid eens netter dan gewoonlijk te zijn gekleed, vroeg hij den onderofficier diens horologie met gouden ketting ter leen en aan een zijner kameraden een nieuwe kapotjas; aan beiden liet hij de in het Fransch gestelde uitnoodiging van den consul zien. Beide voorwerpen verkocht hij echter en reisde naar Amsterdam; daar nam hij bij vergissing uit een

koffijhuis een paletot met portemonnaie mede en vertrok per spoorweg naar Frankrijk, waar men hem zeer lang zal kunnen zoeken. Vroeger had hij reeds wegens diefstal voor den krijgsraad te regt gestaan, maar zich weten te regtvaardigen.

— De regtbank te Zwolle heeft G. v. d. R., gewezen vader in het armenweeshuis te Kampen, verdacht van onzedelijke handelingen te hebben gepleegd jegens eenige aan zijne zorg toevertrouwde weesmeisjes, buiten vervolging gesteld en uit de gevangenis ontslagen.

— Naar men verneemt heeft de heer Jongkindt Coninck, directeur der maatschappij van weldadigheid te Frederiksoord, een zeer vleijenden brief van dankbetuiging ontvangen van den heer Drouin de Lhuys, minister van buitenl. zaken in Frankrijk, namens den maarschalk Vaillant, minister van het keizerlijke huis, aan hem geschreven, voor zijn werk over »de stichting, uitbreiding en werking der Nederlandsche landbouw-koloniën als middel tot ontginning van heidegronden en wering van armoede." De Fransche regering had den heer Jongkindt Coninck tot het schrijven van dit werk uitgenoodigd. In gemelden brief wordt al het nut erkend der inlichtingen over de ontginningen in Drenthe en Overijssel, die door den heer Jongkindt Coninck zijn gegeven.

— In de bedelaars-kolonie Ommerschans hebben ongeregeldheden plaats gehad, wegens ontevredenheid over eenen door het bestuur genomen maatregel. Van Zwolle zijn militairen derwaarts gezonden.

— Het prov. geregtshof in Noordbrabant heeft mr. van Baerle, advocaat te Breda, ontslagen van alle regtsvervolging wegens de aanklagt betreffende het mishandelen zijner krankzinnige moeder. Het openbaar ministerie zal echter in cassatie komen.

— Te 's Hertogenbosch en omstreken wordt de opkoop van aardappelen op groote schaal gedreven. Het vierde groote Rijnschip is reeds in lading, bevattende telkens 1200 mudden. De aardappelen worden gemiddeld voor *f* 1.50 per mud gekocht en naar Pruissen gezonden.

's GRAVENHAGE, 5 Maart.

Tot burgemeester der gemeente Appingadam is benoemd mr. R. T. Mees.

— Z. M. heeft aan de navolgende ambtenaren bij het dep. van financiën eervol ontslag verleend, als: op verzoek, aan den hoofdcommies, den heer W. A. van der Jagt Rz.; en voorts aan de hh. hoofdcommiesen D. Ribbe en J. A. Engelbert van Bevervoorde; aan de hh. commiesen A. van Hasselt, A. P. Smit, L. A. van den Ende, H. Bodenheim, H. J. Fürstner en aan den adjunct-commies J. Kips; voorts bevorderd: tot hoofdcommies, den heer W. G. Denick Patijn, thans commies; tot commiesen, de hh. M. Meijers, P. J. van der Klibes, A. J. W. van Diepen, J. H. Bullemeister, J. C. Belinfante, C. van Vliet Cz., en L. Samuels, thans adjunct-commiesen; tot adjunct-commiesen, de hh. L. A. W. Hustinx, J. Bouwmeester, H. W. Everts, M. van den Hoonardt, C. J. Wesselingh, jhr. F. G. W. von Speicher, A. Tilanus Kruythoff, L. Vermeulen, T. A. van Zeggelen, L. C. Glant, J. W. H. M. Lies, jhr. A. C. Gevers, C. A. F. J. van der Noordaa en H. C. W. Briedé, thans eerste klerken, en de heer J. H. Gevers Leuven, thans surnumerair bij de posterijen.

— Z. M. heeft goedgevonden den kapitein A. W. Mosselmans, magazijnmeester der artillerie 2de kl., op pensioen te stellen, onder toekenning van den rang van majoor, en bij het wapen der artillerie te benoemen: bij den staf, tot magazijnmeester 2de kl. te Gorinchem, den 1sten luit. C. Ouwendijk, magazijnmeester 3de klasse te Wieriekerschans; en tot 2den luit. en magazijnmeester der artillerie 3de kl. te Wieriekerschans, den sergeant M. Ytsma, van het 1ste reg. vesting-artillerie.

— De minister van binnenl. zaken zal Zaturdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Bij den hoogen raad (burgerlijke kamer) is heden de zaak behandeld van J. A. Wartjouw te Leyden tegen regenten van het Sions-hofje aldaar, betreffende de uitzetting van den eerstgenoemde uit dat hofje. Tegen het in deze zaak door het prov. geregtshof in Zuidholland uitgesproken arrest was door Wartjouw cassatie aangeteekend, welke voorziening door den heer A. P. Th. Eyssell voor den raad werd toegelicht.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 4 Maart.

In deze zitting heeft de kamer tot de toelating van den heer van Kerkwijk besloten en heeft die heer, na het afleggen der gevorderde eeden, zitting genomen. Daarna zijn de beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp betreffende het middelbaar onderwijs. De minister van binnenl. zaken heeft op de tegen dat wets-ontwerp ingebragte bedenkingen geantwoord; hij bepaalde zich tot hoofdpunten en behandelde ten eerste de vraag, wat onder middelbaar en hooger onderwijs moest worden verstaan, en dit wel in verband met hetgeen vroeger was voorgevallen ter vaststelling van die begrippen en van derzelver grenzen, en ter aanwijzing der vakken, tot ieder van die twee takken van het onderwijs behoorende. Vooral kwam de minister terug op de quaestie voortvloeijende uit art. 194 der grondwet, en op de vraag of de latijnsche scholen en gymnasiën tot het middelbaar of tot het hooger onderwijs moesten gebragt worden. Voorts antwoordde hij op de tegen de voordragt ingebragte hoofdgrieven, bepaaldelijk op de bewering dat zij geene duidelijke omschrijving van het onderwerp gaf, dat zij eenzijdig was en enkel een deel van het geheel regelde. Voorts trad hij in eene ontwikkeling van denkbeelden om aan te toonen wat het karakter van middelbaar en hooger onderwijs moest zijn; uit welke beschouwingen, zijns inziens, duidelijk werd, waarom het wets-ontwerp geene regeling der latijnsche scholen en gymnasiën bevatte, dewijl het anders uit ongelijksoortige deelen zou bestaan. Onderscheidene leden en ook de minister hebben vervolgens hunne gevoelens nader uiteengezet, waarbij tusschen den heer van Lynden en den minister eene woordenwisseling plaats had over het gebeurde aangaande de koloniale politiek, en over de aan die voorvallen te hechten beteekenis. Daarmede liepen de algemeene beraadslagingen af en werden die over de artikelen aangevangen. Op art. 1 is door den heer van Heemstra een amendement ingediend, inhoudende dat bij de omschrijving van het middelbaar onderwijs zal worden aangenomen dat dit onderwijs zal zijn eene voortzetting van het lager en eene voorbereiding tot het hooger onderwijs, en dat ook in de onderwerpelijke wet de regeling van het onderwijs in de gymnasiën zal worden opgenomen. De heer Wintgens heeft als amendement voorgesteld, dat er zal worden bepaald dat het klassikaal onderwijs in de gymnasiën bij eene afzonderlijke wet zal worden geregeld.

Zitting van Donderdag 5 Maart.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over art. 1 en de daarop voorgestelde amendementen voortgezet. De heer Dumbar deed de verre strekking van het amendement van den heer van Heemstra uitkomen. De hh. Storm van 's Gravesande en Kappeyne van de Coppello verklaarden zich tegen dat amendement. De minister van binnenl. wederlegde nog eenige sprekers van gisteren. (De zitting duurt voort.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 Maart.

Maandag ll. is prinses Alexandra van Denemarken met familie en gevolg hier aangekomen en op plegtige wijze ontvangen. De hooge gasten hebben des avonds den schouwburg bezocht en den volgenden dag een bezoek bij den koning afgelegd. Te Vlissingen liggen eenige Engelsche schepen, die de prinses op haren togt naar Engeland zullen begeleiden.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Maart.

Prins Alfred is te Malta steeds lijdende aan de koorts. In zijne opgewekte vooruitzigten op den troon van Griekenland teleurgesteld, weigert hij hardnekkig zijne loopbaan bij de marine voort te zetten; de invloed der koningin is onvoldoende om hem tot andere inzigten te brengen.

— De vereeniging der schoenpoetsersjongens heeft Vrijdag ll. haar jaarlijksch feest gevierd. Er waren 373 jongens tegenwoordig. De graaf van Shaftesbury reikte aan eenige der verdienstelijkste knapen boekgeschenken uit. In het afgeloopen jaar hebben zij met hun schoenpoetsen 6222 £ gewonnen.

— Volgens berigten uit New-York bestond aldaar bij velen de vrees, dat de weigering van den president om de bemiddelings-voorstellen van Frankrijk aan te nemen, tot moeijelijkheden en tot de erkenning van het zuiden aanleiding zou geven. De senaat heeft de wet, welke alle burgers tusschen 20 en 45 tot eene driejarige krijgsdienst verpligt, aangenomen en den president gemagtigd om gedurende drie jaren kaperbrieven uit te geven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Maart.

Men houdt zich hier overtuigd, dat de conventie tusschen Rusland en Pruissen gesloten verder tot niets anders aanleiding zal geven dan tot diplomatieke onderhandelingen, om van Rusland gunstige concessiën voor de Polen te verwerven.

— Zaturdag aanst. zal het adres van den heer St. Marc Girardin c. s. ten gunste van Polen in den senaat in behandeling komen. Men verzekert, dat prins Napoleon te dier gelegenheid het woord zal voeren.

— Het bevestigt zich meer en meer, dat de keizerin in den loop der maand April eene reis naar de Middellandsche zee ondernemen en Rome bezoeken zal.

— Volgens berigten uit Vera-Cruz hoopte de generaal Forey in Maart een begin te maken met het beleg van Puebla. Onze troepen hadden Tampico en Jalapa geheel moeten ontruimen, hetgeen eenen ongunstigen indruk op de bevolking maakt; want dat gedeelte, dat zich aan de Franschen had aangesloten, is nu weder aan de wraakoefening van Juarez blootgesteld. De gezondheidstoestand onzer troepen is over het algemeen zeer goed.

ITALIE.

Uit Rome meldt men, dat de gevangenneming van den heer Fausti, naar aanleiding waarvan de kardinaal Antonelli zijn ontslag heeft ingediend, heeft plaats gehad omdat hij in verstandhouding en briefwisseling met de leiders der revolutionaire partij te Turyn stond, en hun geheimen mededeelde, waartoe hij door zijne betrekking tot het Romeinsche hof in staat gesteld werd. Reeds vroeger had men hem verdacht, maar thans had men afdoende bewijzen van zijn verraad in handen gekregen. De gevangenneming had plaats op bevel van de hooge vierschaar der consulta.

PRUISSEN.

BERLIJN, 3 Maart.

De *Staats-Anz.*, sprekende over de beraadslagingen omtrent de Poolsche zaak in de kamer van afgevaardigden, zegt, dat daarbij ten duidelijkste is gebleken, dat men de regten der kroon wil vernietigen, en vraagt of men van de regering verwachten kan, dat zij eene herhaling van dergelijke beraadslagingen kan toelaten, en of zij niet gebruik zou moeten maken van de bevoegdheid haar door de constitutie tegenover de kamer verleend. Wanneer de regering thans van dergelijke maatregelen afziet, is het alleen om de mogelijkheid open te houden tot het vaststellen der begrooting voor 1863 op constitutionele wijze.

— Te Bruck aan de Mur is dezer dagen overleden Karel Baier, in den ouderdom van 104 jaren. In het jaar 1789 had hij aan de belegering van Belgrado, onder den maarschalk Laudon, deel genomen.

— De berigten uit Polen luiden over het algemeen ongunstig voor de opstandelingen; men kan daaruit opmaken dat de opstand zijne kracht heeft verloren en dat hij zijn einde meer en meer nadert.

Uit Petersburg meldt men, dat de grootvorst Constantijn tot opperbevelhebber der troepen in Polen is benoemd. Waarschijnlijk zou generaal Sumarakow hem toegevoegd worden. Op den 3den Maart nam het tijdperk van overgang, hetwelk voor de afschaffing van het lijfeigenschap was vastgesteld, een einde. In weerwil van de verontrustende geruchten heerschte er overal rust.

Per Telegraaf.

PARIJS, 4 Maart. *La France* logenstraft het berigt van het ontslag door den kardinaal Antonelli ingediend. Dit blad verzekert voorts, dat in den op eergisteren te Londen gehouden kabinetsraad besloten is, om langs diplomatieken weg bij de Russische regering ten gunste van Polen tusschen beide te komen.

BERLIJN, 4 Maart. In de zitting der tweede kamer op heden heeft de heer von Sybel voorgesteld, om de dienstpligtigheid van de militairen in dier voege te regelen, dat de ligting van de landweer jaarlijks tot 80,000 man gebragt wordt, waarvan 60,000 man voor de infanterie en de overige 20,000 voor andere wapens bestemd zijn. Bij de infanterie zal 1/3 derdehalf jaar en 2/3 een half jaar onder de wapens blijven en dan tot de reserve overgaan. Voor de andere wapens is de diensttijd op derdehalf jaar bestemd. Het voorstel werd genoegzaam ondersteund en is dus aan de militaire commissie verzonden.

NEW-YORK, 21 Februarij. (*R. O.*) Men verwacht dat in het kabinet eenige wijzigingen zullen komen en daarna het congres voor eenigen tijd zal uiteengaan. — Den 9den lag de Unie-vloot voor Vicksburg, gereed om de stad aan te tasten. — De senaats-commissie voor de buitenlandsche betrekkingen verwerpt alle denkbeeld van bemiddeling of tusschenkomst.

KRAKAU, 4 Maart. Gisteren zijn kozakken over de Oostenrijksche grenzen gekomen, nabij Baran. Zij bedreven buitensporigheden en door de Oostenrijksche grenswacht is op hen geschoten. — Russische depêches melden dat de berigten onwaar zijn, volgens welke de opstandelingen bij Zomblowicz en Mischkow overwinnaars zijn gebleven.

STADS-BERIGTEN.

NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, doen te weten: dat de *eerste zitting van den militieraad*, voor deze gemeente, overeenkomstig art. 86 der Wet van den 19den Augustus 1861, (*Staatsblad* nº. 72) wordt gehouden:

Op Maandag, Dingsdag, Woensdag en Donderdag, den 9den, 10den, 11den en 12den Maart 1863, des namiddags ten 1 ure, in het gebouw *de Lakenhal*, aan den Ouden Singel.

Zij herinneren voorts, dat in de gemelde zitting voor den militieraad moeten verschijnen:

1º. de vrijwilligers voor de militie;

2º. de lotelingen, die vrijstelling verlangen wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken of gemis van de gevorderde lengte;

dat de lotelingen, die voor dien Raad niet zijn verschenen, gehouden worden geene redenen tot vrijstelling te hebben en voor de dienst worden aangewezen, terwijl ook het niet ontvangen van een oproepingsbillet, niet ontheft van de verpligting tot het verschijnen voor den militieraad of tot het indienen van de tot staving der redenen van vrijstelling gevorderde bewijsstukken.

En zal hiervan openbare kennisgeving geschieden door plaatsing in de *Leydsche Cour.*

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 26 Februarij 1863. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

Van den 26 Februarij tot en met den 4 Maart 1863.

BEVALLEN: C. Groen, geb. van der Weyden, Z. — M. Dreef, geb. Leemans, D. — C. Pothuf, geb. Vernet, Z. — W. F. Kruuk, geb. Beek, Z. — J. L. Thomasse, geb. de Haay, Z. — S. A. Etienne, geb. van der Erf, D. — E. Loumans, geb. Lopik, D. — H. Kessener, Z. — H. M. van der Burg, geb. van Ulden, D. levenl. — I. Voorhuyzen, geb. Langezaal, D. levenl. — S. J. Hakkaart, geb. Bregaar, Z. — J. Martyn, geb. van Heusden, Z. — M. T. van Zijp, geb. van den Heuvel, D. — J. H. Werter, geb. Kniest, D. — J. van der Mark, geb. de Vink, Z. — C. Overduin, geb. Schild, D. — W. Schipper, geb. de Vos, Z. — M. van Weeren, geb. Hoorn, Z. — M. C. Gorree, D. — M. Brandes, geb. van Rijn, Z. — M. Bronsgeest, geb. van Opzeeland, D. — J. W. Opdendrees, geb. Schalkwijk, Z. — H. Gulay, geb. van der Reyden, D. — A. A. M. Loeber, geb. Bosman, D. — C. C. Mulders, geb. Laken, D. — N. Beurze, geb. van der Veer, Z. — M. Brouwer, geb. Questroo, D. — F. van der Velden, geb. Siebert, D. — A. H. Bernard, geb. van Zoest, Z. — A. M. Dikshoorn, geb. van der Tas, D. — E. Foppe, geb. Janssen, D. — C. Starrenburg, geb. Meers, Z. — P. F. Rietbergen, D. — M. Flaman, geb. Verhaaff, D. — C. van Hingst, geb. van Booren, D. — J. S. C. Wassenburg, geb. Tiemeijer, D. — M. E. Starkenbrug, geb. de Jong, D.

GEHUWD: C. Lezwyn, wedr. en H. Carton, jd. — N. Goedeljee, jm. en A. M. van der Neut, jd. — D. van Leersum, jm. en A. M. van der Maare, jd. — J. van Wijk, jm. en J. W. K. van Welzen, jd. — L. N. Forterie, jm. en G. Regeer, jd. — M. P. Meerburg, jm. en C. van Beek, jd.

OVERLEDEN: H. M. Biesjot, Z., 1 j. en 2 m. — D. van Polanen, Z., 4 j. en 2 m. — A. Martyn, D., 10 m. en 20 d. — H. C. le Mair, D., 1 j. en 9 m. — J. H. de Lange, Z., 11 m. en 12 d. — A. van der Linden, Z., 1 j. en ruim 4 m. — H. Maryt, Z., bijna 2 j. — J. Verhoeven, D., 1 j. en 9 m. — D. de Haan, Z., 5 m. — H. van Polanen, D., bijna 2 j. — P. L. van der Kaay, Z., 4 j. en 4 m. — D. van der Kaay, Z., 14 j. — F. L. M. Proot, Z., 1 j. en ruim 1 m. — J. van Dijk, geb. de Keyzer, 43 j. — A. G. Gouvée, Z., 1 j. en ruim 1 m. — J. M. den Hoed, D., 1 j. en ruim 1 m. — H. de Boer, D., 1 j. en 8 m. — D. A. van Ulden, Z., 1 j. en ruim 4 m. — A. C. van Zijp, D., 1 j. en 10 m. — C. P. Stoppendaal, 61 j. — M. W. C. L. Dumont, D., 1 m. — C. E. van Arendonk, D., 2 j. en 10 m. — J. van den Heuvel, D., ruim 3 m. — G. le Noble, D., bijna 10 m. — S. Plasmeijer, D., bijna 4 m. — J. Kroonbergs, D., 1 j. en bijna 9 m. — C. J. Roman, D., 1 j. en bijna 8 m. — L. Selier, D., ruim 2 j. — W. Kramer, Z., 3 j. en 7 m. — J. Serlier, Z., ruim 4 m. — Antoinette Plu, 20 j. — C. J. Hesselink, Z., 9 d. — J. van Gelderen, D., 13 j. — W. Laman, Z., 1 j. en ruim 7 m. — J. Dingjan, D., 3 j. en ruim 10 m. — J. Staffelen, D., 3 j. en 11 m. — C. C. Giezen, D., 3 j. en 2 m. — W. S. van der Zanden, D., 2 j. en ruim 8 m. — M. Corpel, D., 12 j. en ruim 7 m. — L. Slegtenhorst, Z., bijna 8 m.

KERKNIEUWS.

DELFT, 4 Maart. Tot predikant bij de Waalsche gemeente alhier is beroepen de heer E. Rochedieu, laatst hulpprediker te Sedan.

ROTTERDAM, 4 Maart. Uit het vroeger opgegeven zestal predikanten is door den kerkeraad der ned. herv. gemeente het volgende drietal gevormd: Rauwenhoff, te Zalt-Bommel; Hofstede de Groot, te Dwingelo, en Hagen, te Leyden.

250ste Staats-Loterij.

Trekking der Derde Klasse.

3de Trekking. Nº. 15545 een prijs van ƒ25000. Nº. 17080 een prijs van ƒ1500. Nos. 6235, 11393, 16014 en 16264 ieder een prijs van ƒ1000.

4de » Geene.

WATERSNOODLIJDENDEN IN OVERIJSSEL.

De Commissie alhier ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watervloed in Overijssel heeft nadere berigten ingewonnen omtrent den aard dier ramp en de behoeften, daardoor ontstaan. Zij kan uit die berigten het volgende mededeelen.

Ten gevolge van aanhoudenden storm en watervloed, brak in December ll. de dijk tusschen Hasselt en Genemuiden door en werd de gansche omtrek onder water gezet, vooral het zoogenoemde Zwijnsleger. Van dag tot dag breidde de vloed zich uit en hadden er nieuwe doorbraken plaats; zelfs Kampen werd bedreigd. De geheele streek tot Zalk en Veekaten toe, liep onder. Twee boeren-erven werden vernield en verscheiden stuks vee kwamen om, maar groot was vooral de schade aan turf, die gereed lag om verzonden te worden. Naauwelijks had men zich een weinig van deze ramp hersteld en waren de woningen onder IJsselmuiden weêr betrokken, of hetzelfde tooneel herhaalde zich, maar in veel erger mate. Den 20sten Jan. liep het Kamper eiland gedeeltelijk en de polder van Mastenbroek geheel onder. De nog overige voorraad turf is daardoor geheel vernield; omstreeks 25 veenbazen hebben alles wat zij bezaten verloren. De kleine boeren onder IJsselmuiden, Grafhorst, Welsum, Zalk, Brunneppe en Kampen, de warmoeziers rondom Kampen zijn van hun bestaan beroofd. Het hooi, de mest, de gekuilde aardappelen, alles is weggedreven of onbruikbaar; de meeste rietschermen zijn vernield. De geheele schade kan nog niet naauwkeurig worden opgegeven, maar wordt geschat op ƒ250,000, door sommigen nog veel hooger. Van December tot nu toe zijn door de hoofd-commissie 400 menschen wekelijks ondersteund. Wie werk kunnen krijgen, worden niet bedeeld. Maar ook deze laatsten moeten van schoppen, kruiwagens, kortom van alle gereedschappen worden voorzien, want al wat zij hadden is hun door den vloed ontnomen.

Uit deze korte schets is het blijkbaar, dat de ramp, waardoor een gedeelte van Overijssel (ook de omstreken van Elburg) geteisterd is, hoewel op verre na zoo groot niet als de laatste watervloed in Gelderland, toch de deelneming en de hulp van alle weldenkenden in ruime mate verdient. Wij bevelen den nood van onze beproefde landgenooten daarom dringend aan de helpende liefde aan en verklaren ons voortdurend tot de ontvangst van giften bereid.

De Commissie voornoemd,
C. W. HUBRECHT.
C. LEEMANS.
J. H. MARONIER.
A. C. QUANT.
L. W. E. RAUWENHOFF.
J. TICHLER.

LEIDEN, 3 Maart 1863.

ADVERTENTIEN.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

na daartoe bekomen Regterlijke Authorisatie,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 14[den] Maart 1863 bij opbod en op Zaturdag den 21[sten] Maart 1863 bij afslag, beide dagen des avonds ten 7 ure, ten overstaan van den te *Leyden* residerenden Notaris **Mr. HERMAN OBREEN**, van:

N°. 1. Een allezins solide en goed onderhouden dubbel **HEERENHUIS**, met fraaijen **TUIN**, ruim Koetshuis en Stalling, staande en gelegen te *Leyden*, op het beste gedeelte der Breedestraat, uitkomende met het Koetshuis aan de Langebrug, bevattende het Huis kostbare wit marmeren Vestibule en ruimen Gang, keurig gestukeerd, twee ruime Zijkamers, zeer groote Zaal als Suite en Achterkamer daarhevens, beide uitziende aan den Tuin, allen geplafonneerd en met marmeren Schoorsteenmantels voorzien, alsmede klein Boudoir aan den Tuin met Volière, voorts fraaije open Trap, 3 Bovenvoorkamers, 2 Bovenachterkamers en 3 kleine Vertrekken, Dienstbodenkamers, spatieusen Zolder, beneden goeden Keuken, en vele offices, zeer ruimen Kelder, goed Put- en Regenwater en verder zeer vele gemakken, en eindelijk Koetshuis met Stalling voor 4 Paarden, waarboven ruime Bibliotheekkamer en Kabinetje met Stookplaats, Wijk IV. N°s. 294 en 294[rood], Kadaster Sectie G. N°. 346, groot 10 roeden, 55 ellen.

N°. 2. Een hecht, sterk en keurig onderhouden **HEERENHUIS, TUINTJE en ERVE**, mede te *Leyden*, nevens het voorgaande perceel, bevattende beneden wit marmeren Voorhuis, ruimen Gang, bijzonder fraaije Binnenkamer als Suite en groote Tuinkamer, Keuken, Kelder, goed Put- en Regenwater en *boven* 4 Kamers en 2 kleine Vertrekken, Dienstbodenkamer en Zolder, Wijk IV. N°. 295, Kadaster Sectie G. N°. 347, groot 2 roeden, 18 ellen.

Verhuurd tot den 1[sten] Mei 1864, voor ƒ550 's jaars.

N°. 3. Een **HUIS** en **ERF**, te *Leyden*, aan de Langebrug, nevens de Stalling van perceel N°. 1, Wijk IV. N°. 416, Kadaster Sectie G. N°. 344, groot 33 ellen.

Verhuurd tot den 1[sten] Mei 1864, voor ƒ80 's jaars.

N°. 4. In voorts de onder de Gemeente *Oegstgeest* allerdaangenaamst, nabij het Warmonderhek aan den weg naar Poelgeest, gelegen aanzienlijke **BUITENPLAATS** ***ABTSPOEL***, met kapitale Heerenhuizing, geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, bevattende 7 Kamers, allen Behangen en meerendeels van Stookplaatsen voorzien, Dienstboden- en Provisiekamers, kleine Keuken, Kelder en offices, alsmede Schuur en Bergplaatsen; voorts Koetshuis met Hooizolder en Stalling voor 9 Paarden, goede Tuinmanswoning, groote Bergschuur, uitgestrekte Broeijerij en Moestuin met Stookkas, Druivenkast, Perziken- en Vijgemuren en Schuttingen, Boomgaard, zeer smaakvol aangelegd Engelsch Plantsoen en zwaar Geboomte en Heesters, Vijvers en Tuinsieraden, alles in volle vrucht de Plaats en na te melden Boerenwoning, strekkende tot aan de Haarlemmer Trekvaart.

Zijnde onverhuurd.

N°. 5. Eene uitmuntende **BOERENWONING**, genaamd ***OVERVEER***, nevens de voormelde Buitenplaats, mede onder *Oegstgeest*, met Zomerhuis, Karnhuis, ruime Kaaskelder, Stalling voor 44 Koebeesten, 2 Hooibergen, groote Schuur, Wagenhuis en Stalling voor 4 Paarden, Moestuin, Boomgaard en verdere Getimmertjes, alsmede diverse partijen extra best **WEI- en HOOILAND**, gelegen in den onderen Hofpolder, onmiddelijk achter de Woning gelegen, te zamen Kadastraal groot 23 bunders, 40 roeden, 40 ellen.

N°. 6. Eene partij uitmuntend **WEI- of HOOILAND**, gelegen in den Overveerpolder, onder *Oegstgeest*, tegenover de Woning, met daaropstaande Watermolen, ter bemaling van dien polder, Kadastraal groot 10 bunders, 84 roeden, 12 ellen.

N°. 7. Eene partij degelijk extra best en welingemaakt **WEI- en TEELTUINLAND**, omplant met Houtgewas, gelegen aan den Poelgeesterweg, in het buitenwater, onder *Oegstgeest*, nevens de voorgaande partij, Kadastraal groot 75 roeden, 90 ellen.

N°. 8. Een perceel **WEI- of HOOILAND**, gelegen onder *Oegstgeest*, in het buitenwater, tusschen de Haarlemmer Trekvaart en het Kanaal, tegenover de Woning *Overveer*, strekkende langs het Jaagpad derzelve Vaart, Kadastraal groot 2 bunders, 40 roeden, 77 ellen.

De perceelen N°s. 5, 6, 7 en 8 zijn (met uitzondering van een stukje Teelland, groot 44 roeden, 30 ellen, begrepen in perceel N°. 7 en hetwelk onverhuurd is) gezamentlijk Verhuurd aan den Bouwman L. Huisman, voor ƒ2020 's jaars, de Landerijen tot Kersmis 1865 en de Woning tot 1 Mei 1866.

N°. 9. Een perceel degelijk en welingemaakt **WEI- of HOOILAND**, in den Morsebelpolder, onder *Oegstgeest*, Kadastraal groot 1 bunder, 70 roeden, 70 ellen.

Verhuurd aan C. en E. Hoogstraten, tot Kersmis 1865, voor ƒ100 's jaars.

Al de perceelen, voor zoover die onverhuurd zijn, zijn te aanvaarden den 1[sten] Mei 1863.

Alles breeder bij billetten omschreven.

Te bezigtigen iedere week tot voor den afslag, als: N°s. 1, 2 en 3 des Maandags en Dingsdags van 12—3 ure en de overige perceelen des Maandags, Dingsdags en Donderdags van 10—3 ure, alles op permissie billetten, af te geven door den genoemden Notaris **Mr. H. OBREEN**, welke, alsmede uitvoerige Notitien, met Kaartje der Buitenplaats, Boerenwoning en Landerijen, op *franco* aanvrage, ten zijnen Kantore te *Leyden* aan den Ouden Singel Wijk V. N°. 348, zijn te bekomen.

OPENBARE VERKOOPING,

om Contant Geld,

ten overstaan van den te *Warmond* residerenden Notaris **J. DE CRANE**, op Woensdag en Donderdag den 18[den] en 19[den] Maart 1863, telkens des voormiddags ten 9 ure, aan de Pastorie der R. C. gemeente te *Sassenheym*, van eenen deftigen en goed onderhouden **Inboedel**, bestaande in: Mahonyhouten en andere Meubelen, waaronder Penant- en andere Kasten, Trumeau-, Nacht-, Wasch-, Speel-, Schuif- en andere Tafels, Chiffonnière, Canapé, Tête à tête, Voltaires, Stoelen en Fauteuils met diverse zittingen, Schrijfcasette, Ledekanten met Behangsel, Kamerkroon, Pendule, Candelabres, Vazen onder Stolpen, Lampen, Schilderijen, Meubelgordijnen, Vloerkleeden, Karpetten en Loopers, welgevulde Bedden met toebehooren, Beden Huishoudlinnen, Porselein, fijn geslepen Kristal en Glaswerk, Koper-, IJzer-, Tin-, Blik- en Aardewerk. Een zoo goed als nieuw Kookfornuis, Haarden en Kagchels, Mangel met toebehooren, fijne en andere Wijnen; voorts eenig Goud- en Zilverwerk, waaronder een boek met gouden slot, zilveren Eetlepels en Vorken, Saladelepel en Vork, Roomlepel, Sauslepels, Fruitscheppers, Suikerstrooijers, Vischspaan en Tafelschel en eindelijk een zeer solide Boekenkast, eene uitmuntende collectie Boeken, waaronder vele Theologische en Classieke Werken, en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Al hetwelk te bezigtigen is Dingsdag den 17[den] Maart 1863, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure.

De, op den 28[sten] Februarij 1863 in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, ten overstaan van den Notaris **Mr. H. OBREEN**, geveilde perceelen zijn in bod gebragt als volgt:

N°. 1.	Het HUIS en ERF, aan het Rapenburg, Wijk I. N°. 247 en 249[b], op	ƒ3350.—
	Verhoogd met	200.—
N°. 2.	Dito aan de Hooigracht, Wijk VII. N°. 721, op	1200.—
	Verhoogd met	100.—
	Later met	25.—
N°. 3.	Dito aan de Uiterstegracht, Wijk VII. N°. 514, op	250.—
N°. 4.	Dito aan de Uiterstegracht, Wijk VII. N°. 515, op	330.—
N°. 5.	Dito aan de Uiterstegracht, Wijk VII. N°. 516, op	340.—
N°. 6.	Dito aan de Uiterstegracht, Wijk VII. N°. 516[a], op	410.—
N°. 7.	Dito aan de Vestestraat, Wijk VII. N°. 267, op	185.—
N°. 8.	Dito aan de Vestestraat, Wijk VII. N°. 267[a], op	185.—
N°. 9.	Dito aan de Vestestraat, Wijk VII. N°. 268, op	240.—
N°. 10.	Dito aan de Paradijssteeg, Wijk VI. N°. 767[a], op	170.—
N°. 11.	Dito aan de Princessteeg, Wijk V. 872[a], op	175.—
N°. 12.	Dito aan de Vrouwenkamp, Wijk VI. N°. 1421, op	225.—
N°. 13.	Dito aan de Vrouwenkamp, Wijk VI. N°. 1422, op	180.—
N°. 14.	Dito aan de Voldersgracht, Wijk V. N°. 608, op	1175.—
N°. 15.	Dito aan den Nieuwen Rijn, Wijk VIII. N°. 828, op	1500.—
	Verhoogd met	100.—

Zullende de afslag plaats hebben op aanstaanden Zaturdag den 7[den] Maart des avonds ten *zeven* ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, terwijl inmiddels informatien zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris te *Leyden*, aan den Ouden Singel, Wijk V. N°. 348, alwaar verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van het verhooggeld.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, WOENSDAG 4 Maart.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.				
W. Schuld	2½	63 9/16	63 11/16	63⅝
Dito	3	76½	76 5/16	—
Dito	4	99½	99 7/16	99½
Amort. Synd.	3½	—	—	—
Handelm.	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aand. H. Spw.	4½	101⅛	—	—
Dito Rijn-Spw.	4½	107	—	—
BELGIË.				
Cert. *Rothsch.*	2½	—	—	—
SPANJE.				
Obligatiën	1⅜	46 1/16	—	—
Dito Buitenl.	3	53¼	—	—
Dito Binnenl.	3	49 13/16	49⅞	49 13/16
Bew. Coupons.		—	—	—
PORTUGAL.				
Oblig.	3	46⅝	46¾	46¾
Dito 1856/59	3	45 11/16	45⅞	45⅞
RUSLAND.				
Obl. *Hope* & C°.	5	101¾	101⅞	101¾
Dito 1828/29	5	—	—	—
Cert. 1831/33	5	—	—	—
Dito 1840	4	76¼	76¾	76½
Dito *Stieglitz*	4	76⅛	76½	76½
Dito Nieuwe	4	—	—	—
Dito 5[e] Serie	5	84	—	—
» 1855, 6[e] Ser.	5	90	90 1/16	—

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
Dito 1859	3	57⅞	57 15/16	—
Inschr. in Ass.	6	—	—	—
Cert. van dito	6	55	—	—
Spoorw., volgef.		199 15/16	200	199⅞
POLEN.				
Aand. 1835	ƒ	—	—	—
Dito Oblig.	4	77½	—	—
PRUISSEN.				
Oblig. 1859	5	103	—	—
Aand. 1854	3½	229½	—	—
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll*	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	60 13/16	60 15/16	60⅞
Dito zilv. nat.	5	66 1/16	66 [illegible]	66 3/16
Dito bet. Amst.	5	80½	80⅞	80⅞
Dito 1847/52	2½	31 3/16	31¼	31 3/16
BRAZILIË.				
Geldl. 1824	5	—	—	—
PERU.				
Geldl. 1824	4½	—	—	—
VENEZUELA.				
Oblig.	3	23 7/16	23½	—
GRENADA.				
Oblig.	4	—	—	—
MEXICO.				
Oblig. 1851	3	30⅞	31	30⅞

Slotkoersen, heden 5 Maart,

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld	2½	pCt.	63½
Dito	3	»	76 3/16
Dito	4	»	99½
Handelm.	4½	»	—
SPANJE, Oblig.	1⅜	»	46⅛
Dito Binnenl.	3	»	50⅛
Dito Buitenl	3	»	—
PORTUGAL, te L.	3	»	46¾
Dito Oblig. 1856/59	3	»	45 15/16

RUSLAND, bij *Hope & C°.*	5	pCt.	101⅞
Dito bij *Stieglitz & C°.*	4	»	76½
Dito Certif. 6[e] Serie	5	»	90 3/16
Dito Spoorweg volgef.			199⅘
OOSTENRIJK, Metalliek	5	»	61
Dito 1847/1852	2½	»	31⅛
Dito betaalb. te Amst.	5	»	81
Dito Zilv. Nat.	5	»	66⅛
MEXICO, Oblig. te L.	3	»	30⅝

Amerika 62½, 66⅛. — Illinois 77½.

Londen, Consols 92¼. **Parijs**, Fr. Rente 70.20. **Weenen** Metall. 5 pCt. 75.40. Id. Nat. 81.80. Wissel Londen 115.20.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.

BIJVOEGSEL, *behoorende tot de Leydsche Courant van Vrijdag 6 Maart 1863, N°. 28.*

INGEZONDEN.

II.

Toen de commissie des kerkeraads, benoemd tot opname der re[illegible] en verantwoording over 1853 haar schriftelijk verslag in den kerk[illegible] had uitgebragt, oordeelde de kerkeraad het van belang om pogingen a[illegible] te wenden overeenkomstig art. 13 van het Reglement van 1809 (in ons vorig N°. medegedeeld), om van zijne bevoegdheid gebruik te maken door aan de gemeente-commissie zijne *bedenkingen* kenbaar te maken, opdat door *gemeen overleg* de administratie der kerkelijke fondsen zoude kunnen worden verbeterd. Hij vaardigde eene commissie uit zijn midden af, om met de gemeente-commissie over de belangen der kerke-fondsen te raadplegen. Niet geheel zonder vrucht was deze zamenspreking, want van toen af hebben er belangrijke bezuinigingen plaats gegrepen, niet het minst op de uitgaaf van brandstoffen.

Geheel vruchteloos echter was de poging eener commissie des kerkeraads om eene revisie van het Reglement van 1809 tot stand te brengen. De toepassing dier verouderde wet, bij den tegenstand der gemeente-commissie door zich van den kerkeraad geheel onafhankelijk te maken, en aan hem elke inmenging in het beheer te betwisten, waarop hij regtmatig aanspraak had, omdat aan hem was opgedragen al dat geen te verrigten wat bij de kerkvoogdijen tot de bevoegdheid van notabelen behoort; de toepassing dier verouderde wet, zeide ik, eischte dringend herziening, omdat de finantiëele aangelegenheden der gemeente in deze ten eenenmale werden verwaarloosd, door ingeslopen misbruiken, die door de gewoonte als het ware regel waren geworden en die daarom de gemeente-commissie zelve aan banden lag.

De benoemde commissie des kerkeraads bragt daarom in den kerkeraad van Mei 1854 rapport uit; dat zij oordeelde dat eene geheele herziening van het Reglement noodzakelijk was. Zij ontwierp een Reglement, dat door den kerkeraad aan de gemeente-commissie werd toegezonden. De gemeente-commissie beweerde, dat de kerkeraad onbevoegd was tot eenige revisie en sloot dat concept-reglement in hare kast. Het bleef daar ongeveer vier jaar rustig liggen; want de kerkeraad, de alles behalve aangename correspondentie met de gemeente-commissie moede, wachtte een welligt gunstiger tijdstip af, in het vertrouwen dat de gemeente-commissie later zelve het initiatief zou nemen, hetgeen door sommigen, die als wolken van getuigen eene drukkende zoelte verkozen boven eenen zuiverenden donder, in de verte werd voorgespiegeld als hangende aan den horizont der gemeente-commissie. Doch te vergeefs, de eene bui volgde op den ander, nu eens druppelend dan wederom snerpend en doordringend. Hoort maar! Zij hield terug de jaarlijksche uitkeering voor de krankbezoekers. Zij weigerde de noodzakelijke kosten der vergaderingen des kerkeraads te voldoen. Zij ontdook de uitbetaling der beroepingskosten van een der predikanten. Zij moest gedwongen worden tot het verbouwen van het inwendig gedeelte der Pieterskerk, niettegenstaande [illegible] boven werd aangeboden. Zij deed den kerkeraad nog zeer vele klemmende grieven aan, te veel om te noemen. Zij sloeg hem als het ware telkens in het aangezigt en zij onttrok eindelijk aan de predikanten hunne jaarlijksche toelage, het laatste wat tot de eeredienst behoorde en waarvan de regeling uitsluitend aan den kerkeraad was opgedragen.

Nadat de kerkeraad vier jaren had gewacht, oordeelde hij dat bij het toenemen der ongeregeldheden in het kerkelijk beheer, waarover vele gemeenteleden klaagden en die groote schade aan de eeredienst toebragten, nu de tijd gekomen was om de revisie van het Reglement wederom met kracht op te vatten. In het begin van 1858 opende hij met de gemeente-commissie wederom de correspondentie over de revisie van het Reglement, edoch de gemeente-commissie antwoordde: dat zij het vooralsnog niet wenschelijk achtte haar Reglement te herzien.

In het begin van het daaraanvolgend jaar benoemde de gemeente-commissie twee nieuwe leden. Zij gaf daarvan kennis aan den kerkeraad en verzocht dat hij de benoemden van den predikstoel zou afkondigen.

De kerkeraad weigerde zulks, niet omdat hij eenige aanmerking, hoegenaamd ook, had op de personen der benoemden, maar dat hij niet langer wilde medewerken om eene gemeente-commissie aan te vullen en te bestendigen, die eigenmagtig zich boven den kerkeraad en alzoo boven de gemeente verhief.

De gemeente-commissie bleef echter op de afkondiging der twee benoemden aandringen. De kerkeraad volhardde in zijne weigering en gaf te kennen aan de gemeente-commissie, dat, naardien er hier geschil plaats had over de uitlegging van art. 5 (*handelende over de redenen die de kerkeraad hebben zou om de nieuwbenoemden op den eerstvolgenden Zondag niet aan de gemeente voor te stellen*), dat geschil overeenkomstig art. 15 *door arbitrage* moest worden beslist. De gemeente-commissie verkrachtte ook dat artikel van het Reglement en noodigde de beide benoemde heeren uit om zitting te nemen zonder voorafgaande afkondiging. Één hunner gaf daaraan gehoor. Later vulde zij haar collegie op dezelfde willekeurige en onwettige wijze aan.

Van dat oogenblik af verklaarde de kerkeraad de gemeente-commissie voor onwettig, en moest dus elke onderhandeling met haar afbreken. Van daar de reden waarom de kerkeraad in Mei 1860 zich geheel van haar wilde losmaken, en lag daarom in den schoot der gemeente het mandaat neder, dat hem, als vertegenwoordigende NOTABELEN, bij het Reglement van 1809 was opgedragen. Hij kon den last der gemeente niet meer volbrengen en zou bij het behoud van het mandaat ontrouw hebben moeten worden jegens de gemeente. Dit mogt hij niet, al had hij ook in naam der gemeente zich vele onaangenaamheden en smaadheid getroost.

De gemeente nu, die het Reglement van 1809 had beoordeeld en goedgekeurd, benoemde bij vrije stemming een vijftal gecommitteerden, om te beraadslagen wat in deze omstandigheden met het belang der gemeente overeenkwam en wat en hoe zou behooren geregeld te worden wat in dat belang noodig was.

Die vijf gecommitteerden ontwierpen een nieuw reglement, dat gedrukt en aan de leden der gemeente rondgedeeld werd, en waarvan, zoo ik mij niet vergis, de gemeente-commissie ook een exemplaar ontving; althans de kerkeraad ontving zulk een exemplaar en heeft wijzingen voorgesteld, waarvan ook door de commissie van vijf leden is gebruik gemaakt. Na de gemaakte bedenkingen is dat reglement gewijzigd, en door de opgekomene stembevoegden met groote meerderheid aangenomen en goedgekeurd en door den kerkeraad vastgesteld.

28 Febr. 1863. Een oud kerkeraadslid.

(Wordt vervolgd).

Ophelderende Open Brief.

LEYDEN, 2 Maart 1863.

Aan mijne mede-leden der Nederd. Hervormde gemeente te Leyden.

De oud-regtsgeleerde heeft hier en daar, waar hij den open brief van 25 Febr. ll. hoorde bespreken, gemerkt dat zijn schrijven meestal niet begrepen werd, en men niet kon gissen, wat hij eigenlijk bedoelde en waarheen hij wilde.

Hij veronderstelt dat zijn brief is gelezen zóó als die stukken van den dag dikwijls gelezen worden, oppervlakkig, ten halve, soms bevooroordeeld of vóóringenomen, soms al met dadelijk gevoel van verontwaardiging, welke helaas! niet zelden bij het lezen van *dít* of *dát* ontstaat. Zijn stuk volgde onmiddellijk op een ander stuk, en hoe ligt ontstond de gedachte: »al-weer zóó wat.” Onder zoodanigen indruk wenschte hij den brief niet gelezen, zijn schrijven had goede, bevredigende, zoo hij meent doeltreffende, voorzeker althans Christelijke bedoelingen.

Verlangt men die verduidelijkt, hij doet dit gaarne, maar dan ook op *»Regt door zee”*, *»Goed Zeeuwsch, goed rond”*, en ernstig verzoekt hij er bij, niemand zij ergdenkend:

Hony soit, qui mal y pense!

Vóór en bij den aanvang van het proces, welk *moest* aangevangen worden, sprak de een en ander wel eens: »is er nu geene mogelijkheid dat die zaak spoedig en voor goed ten einde kome.” Dat was mogelijk als de partijen het wilden. De wet stelt daarvoor een regtsmiddel. Daarbij geeft men de zaak over aan één regtscollegie, en men drage den regter op de beslissing van het *hoofdpunt*, de zaak waarop het eigenlijk aankomt, ontdaan van alle bij- en nevenpunten of bijzaken. *Die* hoofdzaak is hier: w e l k r e g t h e e f t d e G e m e e n t e?

Achtingwaardige, aanzienlijke leden der gemeente hebben ook beproefd iets dergelijks aan te wenden. Zij vonden daartoe de *nieuwe* commissie volgaarne bereid, maar men stuitte af bij de *oude*. Haar antwoord was toen [illegible] zóó, als menig ander vroeger en later, waardoor de beste bedoelingen schipbreuk leden en de tegenwoordige stand van zaken is geboren. Men zal, [illegible] ik, der waarheid niet ver af zijn, wanneer men het standpunt, waarop de oude commissie zich steeds stelde en stelt, als *autocratisch ultra-conser*[illegible] beschouwt, waarbij men alle verandering, naar eisch des tijds gewenscht, ja zelfs verbetering afwijst. Ik wenschte nu zoo gaarne *dat* middel. Verlangt niet ieder hartelijk naar *het einde, een spoedig einde, een goed einde?* Welnu, *ieder* spreke dan dien wensch met bescheidenheid overal uit. De vervulling is te verkrijgen: *door de beslissing van de hoofdzaak op te dragen aan één regtscollegie.* In de uitspraak van dat collegie b e r u s t e n allen, en wij — wij laten nu reeds alle hartstogt varen, wij geven de zaak over en leven intusschen *in vrede.* Wordt aan den algemeen geuiten wensch geen gehoor gegeven, hetgeen God verhoede! wáár zal dan nog sympathie kunnen zijn voor dien, die hare vervulling weigerde? Door de vervulling is er wapenstilstand, ja zelfs de preliminairen zijn geteekend, de ratificatie volgt spoedig. Ieder bereide zich intusschen voor het vredefeest!

De oud-regtsgeleerde enz. enz.

VRAGEN.

Een *leek* verzekert in een artikel »Leeke-raad”, geplaatst in de Courant van heden, dat »zijn doel geenszins is iemand te grieven of te beleedigen”, maar tevens dat »hij geen enkelen traan bij den dood van den tegenwoordigen”, naar zijne meening »stuiptrekkenden kerkeraad” der Nederl. Herv. gemeente alhier zal *laten*, maar hem in tegendeel »met vreugde zien sterven om voor eenen nieuwen en beteren plaats te maken.”

1.) *Geen traan laten*, wat beduidt dat? welligt *geen enkelen traan overlaten*, de geheele bron *zijner tranen uitputten?* maar dat strookt niet met de »*vreugde*” waarmede hij den kerkeraad zal »zien sterven”! De heer Te Winkel zal welligt voor het Nieuw Woordenboek de uitdrukking *tranen laten* voor *tranen storten* kunnen opnemen, en dan zich beroepen op den Leek in de Leydsche Courant van 4 Maart 1863!

2.) De *leek* wil niemand grieven of beleedigen; maar mogt hij dan zeggen dat hij iemand, laat staan eenen »geheelen” kerkeraad met vreugde »zal zien sterven”?

Verder verklaart de leek dat hij »alleen het bewijs wenscht te geven, dat — er toch óók gevonden worden die niet schromen rond en open voor hun gevoelen uit te komen.”

3.) Hoe kan één leek door zijne handeling bewijzen, dat er niet slechts één of voor het minst één, maar »dat er gevonden worden die niet *schromen*”, spreekt de leek ook voor...? ja, voor wien? voor zijnen dubbelganger?

4.) Hoe geeft men een bewijs dat men *open voor zijn gevoelen uitkomt*, wanneer men zich met het masker der nameloosheid het aangezigt bedekt? wanneer men, zoo als de leek, in een *ongeteekend* artikel zijn gevoelen uitspreekt, en dan *dáárin* een bewijs zoekt, dat men *niet schroomt* o p e n voor zijn gevoelen uit te komen?

LEIDEN, 4 Maart 1863. A.

Door een *oud* kerkeraadslid zijn in de *Leydsche Courant* van 4 Maart jl. eenige opgaven gedaan omtrent de rekening en verantwoording der gemeentecommissie over het jaar 1853.

Wij vinden het vreemd, dat nu wordt teruggekomen op eene rekening van jaren herwaarts en wel juist die van 1853. Wij achten dit ook ongepast, daar toch die rekening is goedgekeurd door de kerkeraads-commissie, bestaande uit den predikant *A. Rutgers van der Loeff*, den ouderling *W. H. D. Suringar* en den diaken H. ZAALBERG. Daarenboven hebben wij op de door het *oude* kerkeraadslid gedane opgaven *twee* hoofdaanmerkingen:

I. Er worden alleen eindcijfers opgegeven, zonder dat het in bijzonderheden blijkt waartoe de uitgaven gediend hebben.

II. Het *oude* kerkeraadslid schijnt verkeerd ingelicht te zijn, want naar wij uit eene goede bron weten is o. a.:

1°. de post van *f* 559 95, sub 5° vermeld, mede begrepen in de sub 6° opgegeven som van *f* 1620.55, zoodat deze laatste som (kosten van onderhoud van gebouwen en kosten van administratie) moet zijn *f* 1060.60.

2°. zijn de sub 5° genoemde kosten voor het onderhoud van de plantsoenen op de begraafplaatsen niet *f* 559.95 geweest. Deze som toch is, zoo als uit de door de kerkeraads-commissie goedgekeurde rekening blijkt, bijna geheel besteed aan arbeidsloon aan de grafmakers, voor het delven van graven en andere tot hun beroep behoorende werkzaamheden, tot vergoeding voor rouwkleederen enz.; terwijl voor het *plantsoen* slechts besteed is de som van TIEN GULDEN EN TACHTIG CENT.

Wij bejammeren het mede, dat het blijkbaar slecht ingelichte *oude* kerkeraadslid een blaam heeft geworpen op de kerkeraads-commissiën, die de rekening vóór 1854 hebben opgenomen, daar hij het doet voorkomen, als of zij *zoo al redekavelende de boeken eens inzagen*. Wij hebben betere gedachten van de kerkeraadsleden, die tot die commissiën hebben behoord.

Twee oud-kerkeraadsleden.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

„De Gebogchelde" drama.

Bovengenoemd drama is, volgens het affiche, te Parijs op de Porte S^t. Martin meer dan 160 malen opgevoerd, en deze omstandigheid zeide ons reeds dadelijk tot welke klasse het behoort. Ja, wij hebben hier weder met een spectakel-stuk te doen, en de gewone hoofdbestanddeelen der spectakelstukken zijn bekend. Eene reeks van toevallige gebeurtenissen, dreigende gevaren, merkwaardige uitreddingen, opgeluisterd door een uitvoerigen tooneeltoestel, ziedaar waar men tegenwoordig ons publiek mee naar den schouwburg tracht te lokken, en, wij moeten het bekennen, dat doel wordt gewoonlijk ook ten volle bereikt. Dat wij zulk een staat van zaken betreuren, is niet alleen omdat de smaak der toeschouwers bedorven wordt, maar ook omdat de tooneelspelers geheel en al van den goeden weg worden afgebragt. Ernstige karakterstudie, zoogenaamd fijn spel komt in een spectakelstuk zelden te pas, en wanneer men dan weder eens een drama opvoert, in hetwelk de tooneelen kunstig zijn uitgewerkt en dat werkelijk eene *idee* ten grondslag heeft, dan [illegible] voorstellingen terugzien, dan valt het ons gemakkelijk onze stelling te staven. Van al de opgevoerde stukken was »Adrienne Lecouvreur" zeker het degelijkst, en juist de uitvoering van dat stuk liet naar ons gevoelen het meest te wenschen over, terwijl spectakelstukken als »De ellendigen" en »De gebogchelde" werkelijk zeer goed gespeeld zijn. Wij spreken hier nu niet van *enkele rollen* maar nemen slechts den totaal-indruk in aanmerking. Maar al ons klagen zal weinig baten, want zonder eene goede recette kan de schouwburg niet bestaan. "Het Tooneel, zooals Emile Montégut zegt, »est placé dans cette situation équivoque et dangereuse où ce qui peut l'honorer l'appauvrit, et où ce qui peut l'enrichir le déshonore."

Ofschoon het nu uit deze voorafspraak en uit vroegere verslagen blijkt, dat wij niet ingenomen zijn met het genre der spectakelstukken, zoo willen wij toch over »De gebogchelde" geen gestreng oordeel vellen, en verklaren zelfs, dat wij er veel goeds in hebben opgemerkt. De strekking is zedelijk, Fransche buitensporigheden vinden wij er weinig in, en de onwaarschijnlijkheden zijn niet talrijker dan in andere dergelijke stukken. Daarbij kunnen wij op eenige fraaije tooneelen wijzen en is het laatste tafereel zeer goed gedacht. Die nachtelijke regtspleging over den moordenaar op dezelfde plaats waar het offer gevallen is, maakt veel indruk. Evenzoo verdient de wijze waarop de schuldige zich zelven verraadt, die krachtige werking van het geweten, welke zich door eene enkele daad openbaart, onze goedkeuring. Volgaarne herhalen wij hier daarom de woorden van den verslaggever van het *N. Dagbl. van 's Grav.*: »Al is het opgevoerde melodrama ook in zijne mate een bewijs te meer voor onze reeds dikwerf ontwikkelde stelling, dat de tooneel-rigting onzes tijds zelve aan geene ziekelijke vergroeijing vreemd is, het bevat evenwel, in tegenstelling met vele zijner voorgangers, eenige fragmenten, die als merkwaardige lichtvonken in het overigens duistere geheel verdienen gewaardeerd te worden."

De inhoud van het stuk op te geven, is onnoodig. De wraak over een gepleegden moord en de redding en bescherming van de dochter des vermoorden is het onderwerp. De tekstboekjes (die vrij duur zijn) zullen het geheugen der toeschouwers genoegzaam te hulp komen. De figuren van den ridder de Lagardère, Blanche de Nevers en Blanche de Caylus zijn »als zoovele zilveren draden door het zonderlinge weefsel der feiten heengelegd." Bij het noemen dezer namen gaan wij maar dadelijk tot de uitvoering over; en beginnen met den heer Driessens als den ridder de Lagardère. Die rol is in den volsten zin van het woord meesterlijk gespeeld, en wij zouden ons zelven van vitzucht moeten beschuldigen, wanneer wij aanmerkingen maakten. Zelden heeft de heer Driessens ons zóózeer voldaan als gisteren avond! Met de grootste behendigheid wist hij als de gebogchelde niet alleen zijne kleeding, maar ook zijn stem en gebaar te veranderen, zoodat hij in waarheid bijna onkenbaar was. Mej. Piceni vervulde de rol van Blanche de Nevers voortreffelijk. De scène van het 3de tafereel, wanneer zij aan Lagardère, die niet gelooven kan dat zij hem bemint, hare liefde belijdt, is zeer moeijelijk te spelen en kan door de minste kleinigheid bedorven worden. Zij is echter met zooveel beleid en inzigt te werk gegaan, dat zij volkomen geslaagd is. In het 7de tafereel, als de gebogchelde zich alleen aan *haar* kenbaar maakt, was hare overgang van de diepste verslagenheid tot de grootste vreugde zeer schoon. Ook den heer Driessens zwaaijen wij voor deze scène in het bijzonder lof toe. — Blanche de Caylus, de diepbedroefde weduwe, werd vertegenwoordigd door mej. C. van Velzen en deze toonde door haar ernstig gelaat en waardige houding, dat zij deze rol goed bestudeerd had. Op algemeene goedkeuring heeft zij ditmaal dus aanspraak.

Verder moet nog gewag worden gemaakt van de heeren Kiehl als Gonzague, Faassen als Cocardasse en van den Berg als Passepoil. Met genoegen hebben wij ook den heer Reynders in de rol van den Regent gezien en wij hopen, dat hij spoedig eens in eene grootere rol zal optreden. Wat het overige personeel betreft: ieder heeft naar zijn vermogen medegewerkt, en ook de mise-en-scène verdient lof, maar minder beviel het ons dat de pauseringen weer zoo buitengewoon lang waren!

3 Maart 1863.

Niet dikwijls verneemt men dat de schapen, lang vóór Maart, zelfs reeds in Januarij, »lammen", zooals in mijne gemeente reeds bij onderscheidene landbouwers gebeurd is, maar wel zeldzaam mag het heeten dat bij een de schapen nog vóór Nieuwjaar, derhalve tweemaal in één jaar »gelamd" hebben. Men mag dit toeschrijven aan eene bijzondere precociteit, diensvolgens misschien aan een vroeger invallen van den bronsttijd, maar men zal wèl doen die voorspoedige bevallingen niet in eenen adem te noemen met de nieuwe aardappelen, die, op den kouden grond geteeld, nu reeds verkrijgbaar zijn, en zoodoende alles maar op rekening van het zachte winterweder te schuiven. Mag de verbazing van het laatste ten top gestegen zijn, kort en goed, zegt de boer, een schaap blijft een schaap en een schaap moet 5 maanden dragen.

Men kan, naarmate het weder, den tijd tot de teelt van veldgewassen noodig, eenigzins vervroegen, maar de meeste en daaronder niet het minst de aardappel, zullen in het midden van den winter slecht gedijen. Dat komt omdat een aardappel een aardappel blijft, om met den boer te spreken, en de man heeft geheel geen ongelijk. Want als men den aardappel bekijkt, die tijdens de rooijing in het najaar van den struik verloren ging en thans bij het omspitten van den grond gevonden wordt, dan zal men zien dat hij slechts eenige spruiten draagt. Maar hoe komt het dan toch, dat er nu reeds *nieuwe* aardappelen, en wel op den kouden grond geteeld, te verkrijgen zijn? zal men vragen. De tuinier zal u hierop antwoorden: leg na S^t. Jan (24 Junij) vroege aardappelen op eene warme standplaats, zij zullen in Augustus loof dragen en vrucht zetten. Geen goede vruchten zonder loof. Het laatste zal verdorren, maar de vruchten late men den geheelen winter door staan, haar echter zorgvuldig voor de vorst bedekt houdende. Die aardappelen kunnen bij gematigd weder, soms vroeger, gerooid worden en noemt men dan — *nieuwe* aardappelen van den kouden grond! Dat hun smaak goed, zelfs soms beter als die der oude is, laat zich hooren; want de *oude* zijn in vergelijking van de zoogenaamde nieuwe mooi op weg naar den trap des ouderdoms. Wat evenwel de meesten nog voor aardappelen, den naam van nieuwe verdienende, aannemen, zijn die waarvan de knol in Februarij en later gelegd en de vruchten zelfs eerst met S^t. Jan ter markt verschijnen. En dat noemen dan die onderwetsche menschen zóó natuurlijk, dat zij genegen zijn er de nieuwe aardappelen van Februarij voor te laten staan. Zoo gaat het met sommige andere dingen wel eens meer.

S.........., 2 Maart 1863.

Het stuk van W. had hier ook eene plaats gevonden, indien de inzender zich bij de redactie had bekend gemaakt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.